

Rörelsesatsningen i Gävle kommun 2022–2023

- Att kunna, vilja och våga röra sig hela livet med fokus på skola och fritid

Gävleborg

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Bakgrund till projektet	3
Urval	3
Projektets logik.....	3
Målgrupp.....	4
Finansiering.....	4
Syfte och mål.....	4
Uppdragsplan för projektår 3.....	5
Workshop – en meningsfull och aktiv fritid med fokus på att överbygga hinder för deltagande	5
Workshops gemensamt lärande utifrån projektets insatser och lärdomar	7
Andersberg.....	7
Skolan.....	7
Genomförande.....	8
Fritiden	9
Hamrångebygden.....	11
Skolan.....	11
Genomförande.....	11
Fritid	14
Ulvsäterskolan och Tallbo grundskola.....	17
Skolan.....	17
Genomförande.....	17
Skolan.....	19
Genomförande.....	19
Staffansskolan	22
Skolan.....	22
Genomförande.....	22
Synergieffekter och parallella insatser.....	24
Barn och Ungdomspotten	24
DUFF – De unga, Framtidens Förening.....	24
Workshop: en meningsfull och aktiv fritid	25
Föräldrastöd och meningsfull fritid.....	25
Pippi–power: träffar för tjejer med migrationserfarenhet	26
Barns delaktighet i Stadsdelslyftet	26

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Barns erfarenheter av rasism och diskriminering kopplat till en meningsfull fritid.....	26
Avslutande reflektion.....	27
Delaktighet.....	27
Hinder för en meningsfull fritid.....	27
Vikten av att involvera föräldrar.....	27
Vuxna som möter barn på fritiden.....	28
Projektets fortlevnad efter projektår 3.....	28
Input från projektdeltagare.....	28
Kontinuitet och stabilitet: avgörande faktorer för att arbeta med barns delaktighet på riktigt.....	29
Lärdomar.....	30
Rädda Barnen.....	30
RF-SISU Gävleborg.....	30
Gävle kommun.....	31

Sammanfattning

Gävle kommun har skillnader inom både livsvillkor och hälsa och projektet har både planerat och genomfört insatser baserat på den kunskapen. Urvalet av skolor har skett med hjälp av fakta kring socioekonomiska förutsättningar, skolresultat och kunskap om föreningsidrottens utbud. År 3 hade ett ännu större fokus på fritid och lokala aktörer inom satsningens områden, vilket även går i linje med Rörelsesatsningen nationellt. Behovet av ökad rörelse och att fler barn får tillgång till en mer inkluderande tillvaro i skolan och på fritiden är stort och det mobiliserar en mängd aktörer som vill engagera sig.

Syftet med satsningen är att RF-SISU Gävleborg tillsammans med Gävle Kommun och Rädda Barnen kraftsamlar för att ge barn och unga de bästa förutsättningarna för en hälsofrämjande, tryggare och mer inkluderande skola och fritid. Samarbetet mellan de tre huvudaktörerna har ständigt haft barnen i centrum. Fokus har lagts på barns fysiska och psykiska välbefinnande och att skapa förutsättningar och möjligheter för barn och unga att kunna, vilja och våga röra sig hela livet.

Resultaten på de olika områdena har varit varierande men det som varit gemensamt är att Idrottens dag genomförts i alla områden som ett lyckat evenemang med rörelse och glädje för skolornas elever. Skolorna i ytterområdena har erbjudits kompetenshöjande insats i traumamedvetet förhållningssätt. Utbildningen har fått positiv respons i form av att personal har uttryckt att de fått verktyg i sitt förhållningssätt och blivit påmind om hur bemötandet av barnen hänger ihop med återhämtning efter svåra händelser.

Direktstödsverksamheten DOIT i Andersberg har fortsatt under hela 2022 och under första terminen på 2023. Resultatet av detta är att barn har fått en ökad tillgång till en meningsfull fritid i området där rörelse och trygghet har varit i fokus under hela året.

Det nära samarbetet mellan Gävle Kommun, RF-SISU, Rädda Barnen och närsamhället med skolan som "nav" har varit framgångsrikt för att uppnå de goda resultaten och för att skapa reella förändringar för barn.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Bakgrund till projektet

Gävle kommun, RF-SISU Gävleborg och Rädda Barnen har utifrån gemensamt identifierade behov och pågående satsningar nationellt och lokalt samlats i ett gemensamt projekt för att ge barn och unga de bästa förutsättningarna för en hälsofrämjande, tryggare och mer inkluderande skola och fritid.

Gävle kommuns arbete med social hållbarhet¹ grundar sig i kunskapen om att barn- och ungas hälsa och uppväxtvillkor skiljer sig åt. Alla tre parter har tydliga målsättningar för att minska orättfärdiga skillnader och åstadkomma jämlika livsvillkor och hälsa.

Ett strukturerat och gott samarbete mellan Gävle kommun och civilsamhället är prioriterat och nödvändigt för att lyckas åstadkomma målsättningarna i det Sociala hållbarhetsprogrammet.

Starten för samarbetet var i samband med en presentation av RF-SISU:s projekt "Rörelsesatsningen i skolan", som syftar till att minska stillasittandet, öka välbefinnandet och förbättra skolresultaten. I rörelseförståelse är utgångspunkten att skapa förutsättningar och möjligheter för barn och unga att kunna, vilja och våga röra sig hela livet², vilket är en viktig frisk- och skyddsfaktor. I de inledande samtalen kring en satsning i Gävle kommun föreslog RF-SISU att även Rädda Barnen borde ingå som en part i samarbetet. Tillsammans utvecklade parterna projektidén att genom samverkan och samordning nå fler arenor och aktörer för att nå bättre resultat. Mer att läsa kring projektets bakgrund och urval och logik med skolan som arena finns i rapporterna från tidigare projektår. Denna slutrapportering kan ses som en kompletterande redovisning av projektår 3.

Urval

Under 2020 baserades urvalet på bland annat statistik om socioekonomiska faktorer, skolresultat och föreningsidrottens utbredning. Urvalet påverkades även av skolornas förutsättningar att ingå i projektet. Under 2021 förändrades finansieringen och större fokus hamnade på fler ytterområden och vidmakthållandet i en stadsdel samt påbörjat arbete med att säkerställa att grundsärskolorna också omfattades av satsningen. Under 2022 har det skett vissa finansiella förändringar igen och prioriteringen utgår från 2020 års kriterier med tillägg att vidmakthålla deltagande från grundsärskolor samt att fortsätta erbjuda insatser för det ytterområde där man identifierat fortsatt behov. Ett fördjupat resonemang kring urval för första och andra projektåret finns att läsa i tidigare årsrapporter³

Projektets logik

Projektets logik är att utgå ifrån skolan som arena och från den del av kommunen där skolan finns, till exempel Forsbacka. Projektet mobiliserar de resurser som finns att tillgå i respektive organisation och söker aktivt samarbetspartners i närområdet.

Projektets prioriterade skolor benämns som överenskommelseskolor och övriga intresserade som nätverksskolor. Nätverksskolor är om det för tillfället inte finns möjlighet av resursskäl att erbjuda överenskommelser. Nätverksskolor erbjuds inget anpassat stöd, men kan till exempel få ta del av material framtaget inom ramen för satsningen. Dessutom bjuds de in till anordnade (fysiska eller digitala) nätverks- och/eller utbildningstillfällen.

¹ <https://www.gavle.se/service-och-information/om-gavle-kommun/samarbeten-projekt-och-sarskilda-satsningar/socialt-hallbarhetsprogram/>

² <https://www.rfsisu.se/gavleborg/Viarbetarmed/sarskildasatsningar/rorelsesatsningiskolan/forskningfordjupning/>

³ [Rörelsesatsningen i Gävle - Gävleborg \(rfsisu.se\)](https://www.rfsisu.se/gavleborg/Viarbetarmed/sarskildasatsningar/rorelsesatsningiskolan/forskningfordjupning/)

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Syftet med att erbjuda möjligheten att bli en nätverksskola är att kunna ta del av goda exempel, utbyta erfarenheter skolpersonal emellan och på så sätt bidra till synergieffekter i en hel kommun. När ett formellt avtal med en överenskommelseskola löper ut, omvandlas denna naturligt till en nätverksskola, och ges på det sättet vidare stöd till ett fortsatt arbete med rörelseaktiviteter under den samlade skoldagen.

Målgrupp

Satsningen riktar sig till alla barn i förskoleklass till årskurs 6, men framför allt de som inte rör på sig tillräckligt idag.

Finansiering

Första projektåret

Projektåret 2020 möjliggjordes av gemensam finansiering mellan Gävle kommun och RF-SISU Gävleborg. Gävle kommun finansierade 1 000 000 kronor och RF-SISU Gävleborg 990 000 kronor. Projektfinansieringen bestod av Gävle kommuns statliga stimulansmedel från DELMOS "Delegation mot segregation" och RF-SISU Gävleborgs särskilda statliga medel för idrottssvaga områden, inkludering med fokus på etnicitet och "Rörelsesatsning i skolan".

Andra projektåret

RF-SISU Gävleborg fick 2021 fått minskat stöd inom ramen för inkludering och idrottssvaga områden med totalt ca 1 200 000 kr och statsbidraget Delmos har mer än halverats inför 2021.

En del av finansieringen för 2021 skedde genom att utöka och fördjupa samarbetet via ytterområdessatsningen. Beslutad budget för ytterområdena Forsbacka, Hedesunda och Hamrångebygden är 200 000 kronor per område och finansieras via ytterområdesmedel. Sammanlagt 600 000 kronor.

Den andra delen av finansieringen sker genom statliga stimulansmedel från DELMOS "Delegation mot segregation" och är på 400 000 som prioriteras till vidareutveckling av arbetet i Andersberg

RF-SISU Gävleborg bidrog med resurser på runt 250 000 kronor, vilket innefattade arbetstid, utbildningsinsatser och material. I Andersberg möjliggjordes synergieffekter genom bland annat ett projekt från Rädda Barnen som heter Pippi of Today, där arbetet prioriterar bland annat direktstödsverksamheten DOIT och bidrog med delar av finansieringen för 2021.

Tredje projektåret

Projektår tre möjliggjordes genom att Gävle kommun bidrog med 1 000 000 kronor till projektets finansiering. Av dessa fördelades 600 000 kronor till RF-SISU och Gävleborgs Parasportsförbund samt 400 000 kronor till Rädda barnen. Utöver den finansiering som Gävle kommun bidragit till så har både RF-SISU och Rädda Barnen, genom exempelvis fortsatt finansiering i projektet Pippi of Today, bidragit med personella samt finansiella resurser för projektets genomförande. För RF-SISU Gävleborg minskade stödet från Riksorganisationen med 60% för Rörelsesatsningen 2022, vilket gjorde att möjligheten till ekonomiskt stöd i satsningen i Gävle påverkades negativt.

Syfte och mål

RF-SISU Gävleborg tillsammans med Gävle Kommun och Rädda Barnen har kraftsamlat för att ge barn och unga de bästa förutsättningarna för en hälsofrämjande, tryggare och mer inkluderande skola och fritid. Samarbetet mellan de tre huvudaktörerna har ständigt haft barnen i centrum. Fokus har lagts på barns fysiska och psykiska välbefinnande och att skapa förutsättningar och möjligheter för barn och unga att kunna, vilja och våga röra sig hela livet. Projektet har också vänt sig till viktiga vuxna runt barnen med syfte att bygga broar mellan skola,

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

familj och föreningsliv. Att barn och föräldrar får göra sina röster hörda i frågor som berör dem genom delaktighet och självorganisering har varit högt prioriterat.

Kortsiktiga effektmål

- Få fler inaktiva barn i rörelse i skolan och på fritiden
- Fler viktiga vuxna har kompetens i rörelseförståelse och traumamedvetet förhållningssätt för att stödja barns återhämtning efter svåra livshändelser
- Stärkt samverkan mellan föräldrar och skola och föreningsliv genom relationsfrämjande insatser
- Fler idrottsföreningar har kunskap och kompetens om hur man bedriver en trygg och inkluderande idrott med utgångspunkt i ett barnrättsperspektiv

Långsiktiga effektmål

- Att fler barn och ungdomar når målet med daglig fysisk aktivitet
- Att arbetet med rörelseförståelse är lika prioriterat som arbetet med läs- och skrivförståelse.
- Att fler elever och personal har en lugnare och mer harmonisk arbetsmiljö.
- Förbättrade skolresultat
- Att fler viktiga vuxna har ett traumamedvetet förhållningssätt som stödjer barns återhämtning efter svåra livshändelser
- Att fler barn har en meningsfull och aktiv fritidssysselsättning
- Att barn och unga i Gävle har en tryggare och mer inkluderande skola och fritid fri från diskriminering, kränkande behandling och övergrepp.
- Att ha god samverkan och tillit mellan skola, föreningsliv och föräldrar med gemensam utgångspunkt i barnets bästa

Uppdragsplan för projektår 3

Se detaljerad uppdragsplan i bilagor.

Projektet har under 2022–2023 haft flera fokusområden. Direktstödsverksamheten DOIT har fortsatt att bedrivas i stadsdelen Andersberg under hela projektåret. Utöver detta har fortsatta insatser genomförts på grundskolorna Ulvsäter och Tallbo samt Staffanskolan och ytterområdet Hamrångebygden. Projektet har under detta projektår även utökats till att även innefatta Lilla Sätterskolan.

Projektorganisationen även verkat för att inhämta och samla lärdomar som gjorts under projekttiden. Utöver att respektive organisation själv tagit tillvara på dessa, har även vissa gemensamma insatser gjorts för att på samma gång inhämta lärdomar från andra samt kompetensutveckla viktiga aktörer runtomkring barn. Övergripande aktiviteter och strukturellt påverkansarbete

Workshop – en meningsfull och aktiv fritid med fokus på att överbrygga hinder för deltagande

Den 14 oktober 2022 anordnades en workshop där erfarenheter från projektet lyftes med ett tydligt fokus på strukturella hinder för en meningsfull fritid. Gemensamt lyftes barn och ungas egna röster om hinder och

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

nyanserade bilden av vilka trösklar som finns i att få rätten till meningsfull fritid tillgodosedd. Under workshopen togs nästa steg i frågan om barns rätt till en meningsfull fritid samt friskfaktorer och rättighetsperspektiv. Men diskuterade även hinder för deltagande så som ekonomiska hinder, tillgänglighet, information, känsla av utanförskap, samverkan mellan skola och närområde, skolskjuts samt som lotsandet utgår från en slump eller struktur. Deltagarna fick utifrån sina olika perspektiv diskutera frågor både i mindre grupper och i helgrupp, och syftet var att synliggöra och kartlägga svaren på ovan nämnda hinder samt reflektera över vad som redan idag är möjligt att göra för att förflytta sig framåt på skalan för delaktighet kring fritid. Under diskussionerna lyftes både hinder såväl som goda exempel och tankar om möjliga steg framåt. Ett exempel på hinder som lyftes var att det saknas en strategi för familjer som har försörjningsstöd, och att de flertal fonder som finns att vända sig till innebär mycket jobb och höga krav på kunskap hos familjerna. Ytterligare ett hinder kunde kopplas till att kunskapen kring vilka instanser som faktiskt finns att vända sig till är låg och att samordningen brister. Gällande lotsningen var det ingen i rummet som kände till något strukturerat samarbete och att ett samlat material att dela ut från både grundskolor och grundsärskolor till både barn, unga och vårdnadshavare var önskvärt. På frågan om var föreningar kan vända sig när de möter barn som inte kan betala medlemsavgift eller som är i behov av utrustning konstaterade deltagarna på workshopen att ytterligare samverkan krävs, både mellan skola, föreningsliv och andra aktörer. En punkt som lyftes var att den information som samlas in via exempelvis elevhälsosamtal skulle kunna användas till mer än vad som görs idag. Ytterligare en önskan var att implementera Rörelsesatsningen i alla skolor i Gävle kommun för att bidra till just dessa strukturella förändringar. Vidare fick deltagarna själva skatta vilka förflyttningar de utifrån befintliga resurser kan göra idag och vilka de behöver ytterligare resurser för att kunna arbeta vidare med. De fick även möjlighet att fundera på vilka de kan samverka med för att under lägga arbetet att öka barns delaktighet kring fritid. Många av de saker som lyftes hamnade i kategorin *behov av ytterligare resurser*. Här lyftes hinder kring frånvaro av samlad och anpassad information, där deltagarna lyfte att det saknades sammanställningar på både vilka fritidsaktiviteter som finns, hur man kommer i kontakt med dessa, var man kan vända sig om man inte själv har tillräckliga resurser för att delta samt anpassad information för att tillgänggöra informationen för fler (exempelvis genom översättning till andra språk eller symboler för tillgänglighet). Vidare lyftes avsaknad av gemensamma riktlinjer och rutiner samt metodstöd för att arbeta med barns delaktighet och att lyfta barns röster i sammanhang där dessa frågor diskuteras. Ytterligare en punkt var en önskan om att omfatta ett större grepp kring barn som lever i ekonomisk utsatthet men föräldrarna inte har rätt till försörjningsstöd. Det som majoriteten av deltagarna uppfattade att de kunde göra idag handlade framför allt om att fånga upp barn och ungdomars intressen och möta deras önskemål om aktiviteter i det dagliga arbetet. Deltog gjorde representanter från Rädda Barnen, RF-SISU, Gavlegårdarna, Gavlefastigheter, Gävleborgs Parasportsförbund samt flera delar av Gävle kommun så som kulturskolan, enheten för social hållbarhet, Stadsdelslyftet, Kultur- och fritid, Arbetsmarknad och stöd, Familjestödet och Brottsförebyggarna i Gävle.

Möjligheten att omsätta förslaget om strategi för barn som lever i familjer med försörjningsstöd i praktiken

En tid efter workshopen den 14 oktober 2022 så följde strateg och enhetschef från enheten Social hållbarhet upp insikten och förslaget om att utveckla en strategi riktad mot barn och unga som lever i familjer med behov av försörjningsstöd. Kontorschef för "förebyggande och kompetens" ville ta ansvar för den fortsatta dialogen och mötet genomfördes i januari 2023. I mötesbokningen låg även uppdaterat material i ämnet på *Kunskapsguiden*⁴ och webbkonferensen *Så här kan du stötta ekonomiskt utsatta barnfamiljer*⁵

Kontorschefen uppgav att ämnet och förslaget är relevant men att det var svårt vid den tidpunkten att avgöra om utvecklingsarbetet kunde rymmas tillsammans med andra prioriteringar i verksamhetsplaneringen för 2023. Även kommunplansuppdraget "*Socialnämnden uppdras att införa en fritidspeng till barn i utsatthet*" togs

⁴ [Barns och ungas delaktighet inom ekonomiskt bistånd - Kunskapsguiden](#)

⁵ [Streamio - Webinarium - Ge stöd till ekonomiskt utsatta barnfamiljer](#).

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

upp som något som behövde klargöras med politiken och sättas i relation till det nationella arbetet med "fritidskort för barn och unga".

Beslutet blev att höras igen efter ett par månader när verksamhetsplaneringen för 2023 kommit längre. I april kontaktade strateg Social hållbarhet kontorschefen för att höra status. Återkopplingen skedde via ett möte och bedömningen var fortsatt det är ett viktigt utvecklingsområde men att det inte ryms i förhållande till övriga av politiken prioriterade uppdrag. Status för kommunplansuppdraget var att avvakta det nationella initiativet vilket uttryckts av sektorchefen på Valfärd.

Strateg Social hållbarhet framhöll att återkopplingen blev viktig att lyfta fram i slutrapporteringen av projektet. Samt att informationen skulle delges muntligt redan vid ett dialogseminarium om projektet tillsammans med utsedda politiker från berörda nämner och representanter från utskottet social hållbarhet.

Möjligheten att omsätta övriga identifierade behov i praktiken

I slutet av juni sammankallade Strateg Social hållbarhet och utvecklingsledaren för ytterområdena till ett avstämningsmöte med representanter från kultur-och fritid, Brottsförebyggarna i Gävle inklusive förebyggandeenheten på Valfärd för att höra om övriga identifierade behov från workshopen kunnat omhändertas i verksamheternas ordinarie uppdrag. Sammanfattningsvis så var det främst kultur och fritid som arbetat vidare med att öka tillgänglighetsperspektivet i lovaktiviteter och i förhållande till fritidsgårdarnas uppdrag som en del av prioriterade uppdrag i kommunplanen. Utvecklingsledaren för ytterområdena gav information om det utökade fokuset på barn-och unga i förhållande till ytterområdessatsningen samt tankar på vad det skulle kunna innebära framöver.

Workshops gemensamt lärande utifrån projektets insatser och lärdomar

4 april 2023 genomfördes två workshops riktade till aktörer inom Gävle kommuns organisation samt aktörer verksamma inom fritidsområdet i kommunen, inbjudan riktade sig primärt till de som på något sätt deltagit i projektet. Deltog gjorde bland andra representanter från Andersbergsskolan, Bergby centralskola, Forsbackaskolan, Nynässkolan, Staffansskolan, Rädda Barnen, RF-SISU och flera olika delar av Gävle kommun. Deltagarna fick svara på hur de upplevt sitt deltagande och vad projektets insatser bidragit till och tankar kring hur behovet av framtida insatser ser ut. Deltagarna fick svara på tre frågor kopplat till projektets insatser: *Vad har Rörelsesatsningen haft för betydelse, vad hade det inneburit om Rörelsesatsningen inte funnits samt vad skulle vara viktigast att behålla kopplat till Rörelsesatsningen?* Många viktiga lärdomar och utmaningar lyftes under workshoparna, men genomgående var att projektet bidragit till dragkraft och inspiration både kopplat till rörelse och rörelseförståelse överlag, men även kring att arbeta fokuserat för att uppnå målet med att fler barn får tillgång till en trygg och meningsfull fritid. Att vara en del av ett större sammanhang har bidragit till att öka möjligheterna för detta, och projektets olika komponenter har varit viktiga pusselbitar i att arbeta med helheten runtomkring barn (läs mer i avsnittet *Projektets fortlevnad efter projektår 3*)

Andersberg

Projektår 2

Skolan

Utgångsläge

Se slutrapporten från projektår 2 ⁶.

⁶ [slutrapport-rorelsesatsningen-gavle-kommun-2021_utan-bilagor.pdf \(rfsisu.se\)](#)

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Genomförande

Skolan övergick inför år 3 till en nätverksskola och har således erhållit nyhetsbrev för satsningen samt bjudits in och deltagit på nätverksträffar arrangerade av RF-SISU Gävleborg i samverkan med RF-SISU Uppland och RF-SISU Västernorrland.

Idrottens dag

Målet med dagen var, likt tidigare år, att skapa rörelse och bygga broar till föreningslivet för eleverna. Samtliga aktiviteter genomfördes på konstgräsplanen bakom skolan och eleverna gick klassvis och spenderade 20-30 min per aktivitet. Dagen startades med en gemensam uppvärmning som Friskis & Svettis höll i och utöver de föreningar som fanns på plats höll skolan själva i en station med racketsport och en station med dans.

”Det är jättekul att prova på olika idrotter, men synd att jag inte har råd att börja i en förening”

Citat som en lärare fångade från en elev upp på plats

Medverkande föreningar: Gävle Red Devils (Amerikansk Fotboll), Gävle Fäktförening (Fäktning), Gefle IF (Fotboll), Gävle OK (Orientering) och Friskis & Svettis.

Föreningssamverkan med skolan

Den 18 april 2023 genomfördes en nätverksträff för samtliga skolor i Gävle på DOME Adrenalin Zone där pedagoger från skolans rörelseteam medverkade. Syftet med dagen var att bygga en bro mellan skola och förening för att i framtiden kunna samverka vidare i skolmiljö samtidigt som pedagogerna fick inspiration och kunskap för att själva kunna arrangera nya aktiviteter för barnen på sina respektive skolor. Pedagogerna fick under dagen prova på fäktning (Gävle Fäktförening), cheerleading (Gävle Gymnastikförening), skateboard (Gävle Skateboardsällskap) och klättring (Gestrike Klätterklubb) samt introduktion i resp. idrotts specifikt framtagna material för skolmiljö.

Skolans pedagoger lyfte här särskilt värdet i att träffa representanter från övriga skolor och då framförallt pedagoger från Staffanskolan och Lilla Sättra med förklaringen att man ansåg sig ha fler gemensamma nämnare med just dom skolorna. Vidare uttrycktes en saknad av andra forum för erfarenhetsutbyte och samsyn för skolor i områden med liknande utmaningar, något man ansåg sig ha med ovan nämnda skolor.

Vi borde prata samma språk och se på våra elever gemensamt som ”våra barn”

Pedagog från Andersbergsskolan

Arbetet för att starta upp Basket i stadsdelen har fortsatt men har gått långsamt framåt. Basket som framkom som önskemål från deltagare i DOIT ledde till att Helges IF startade upp en ny basketsektion i föreningen.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Enskilda aktiviteter har arrangerats men då ingen ideell kraft funnits för att driva verksamheten har satsningen stannat av något. RF-SISU gjorde ett försök att, i en uppstartsfas, avlöna ledare för att starta upp verksamheten men när utvalda ledare slutade beslutades att avvakta och arbeta för en mer långsiktig lösning snarare än kortsiktigheten i att avlöna aktivitetsledare. Den 16 november genomförde RF-SISU och Rädda Barnen en ledarutbildning för att väcka engagemang och sprida kunskap om idrotten, stadsdelen och barnens röster i området. Inbjudan gick ut brett till bl.a. gårdsvårdare, ledare från fritidsgården och från Helges IF för att få fler att engagera sig i stadsdelen i allmänhet och inom Helges IF i synnerhet. I ett nästa steg bjöds samma målgrupp in till en uppföljande träff med fokus på neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och att leda barn i med behov av särskilt stöd. Föreläsaren Måns Lööf som besökte stadsdelen med sin föreläsning "Den förutsägbare ledaren". Föreläsningen mottogs positivt och flertalet ledare uttryckte föreläsningen som en "ögonöppnare" då man bedömde sin egen kunskapsnivå inom berörda ämnen som relativt låg innan.

Mot slutet av vårterminen 2023 initierades samverkan med både Gävle Fäktförening och Gävle Taekwondo som bjöd in att delta i DOIT:s verksamhet för att visa upp sina verksamheter.

Bildtext: bild på ett barn som använder en rockring

Fritiden

Utifrån de behov som kartlagts under tidigare projektår startades fritidsverksamheten DOIT upp i Andersberg, vilken har fortsatt att erbjudas även under projektåret 2022 – 2023. DOIT är en lågtröskelverksamhet som bygger på barns deltagande och nära dialog med skolor och andra aktörer i området. DOIT genomförs kontinuerligt på veckobasis med delvis finansiering från Rörelsesatsningen, Gavlegårdarna och andra företagssamarbeten. Verksamheten är öppen för alla barn i Andersberg i åldrarna 9 – 13 år och är förlagd i anslutning till skoldagen i Andersbergs idrottshall. Verksamheten bygger på att den utformas av och tillsammans med barnen, men där aktivitetsledare också uppmuntrar barnen att testa nya saker som de kanske inte testat tidigare. DOIT bygger på samverkan med andra, både skolor och andra aktörer i området, vilket också har gett projektorganisationerna möjlighet att ingå i flera områdesspecifika nätverk och möta föräldrar på olika sätt. Rörelsesatsningen har på detta sätt verkat som en katalysator till fler insatser i området utifrån de behov som uppmärksammats, något som beskrivs i tidigare slutrapporter samt i texten nedan.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Nyckeltal från verksamheten

Antal aktivitetstillfällen	Antal deltagartillfällen	Unika tjejer	Unika killar	Antal deltagare per tillfälle (snitt)
100	1987	37	50	35

Barns delaktighet och lotsning

DOIT står för Delaktighet, Organisering, Inkludering, Trygghet och bygger helt på att barn själva deltar i utformandet av aktiviteterna. Aktivitetsledarna tar fram förhållningsregler tillsammans med barnen och barnen ger önskemål om vilka aktiviteter som ska genomföras. En viktig del av DOIT är också att lotsa vidare till andra aktörer som bedriver föreningsverksamhet, något som har varit ett stort fokus under detta projektår. Att lotsa handlar både om att vara en direkt brygga till de andra aktörerna, exempelvis att aktivitetsledarna hjälper barn att söka upp föreningar som passar deras intressen, informerar föräldrarna och i vissa fall även hjälper till i kontakten med den aktuella föreningen. Genom att prova på olika aktiviteter så har intresse för olika sporter väckts, och utifrån det har föreningar som finns i området bjudits in. Ett sådant exempel är badmintonföreningen. För att kunna sänka trösklarna för deltagande i föreningsliv har även samarbete med fritidsgården Helges varit av stor vikt. Flera av barnen vi möter i våra verksamheter har under projektårets gång börjat i olika föreningar så som exempelvis fotboll, taekwondo, boxning samt dans.

Vikten av att involvera föräldrar

Ett viktigt mål för Rörelsesatsningen samt verksamheten DOIT i sig är att involvera föräldrar. Detta görs löpande under insatstiden och för att få förutsättningar för att möta föräldrar i högre utsträckning än vad resurserna inom Rörelsesatsningen tillåter har Rädda Barnen haft andra projekt i området (se slutrapport från projektår 2021 – 2022). Dessa har löpt parallellt med DOIT, vilket har bidragit till möjligheten att få jobba med föräldrar i större utsträckning – både inom ramen för DOIT:s verksamhet samt i andra insatser så som exempelvis samtalsträffar och studiestöd. En tydlig del i arbetet med att involvera föräldrar i verksamheten är att vikten av att finnas på plats och att lägga mycket tid på att bygga upp goda relationer. Detta har under året gjorts både genom individuell kontakt med varje enskild förälder till de barn som deltar på DOIT, men genom att även kontinuerligt bjuda in föräldrar både till aktivitet. Detta arbete har haft sin utgångspunkt i att öka föräldrarnas förståelse för barnens intresse och vikten av organiserade fritidsaktiviteter. Föräldrar har själva uttryckt att de ser en positiv förändring i barnens välmående och skolgång, vilket har bidragit till att fler föräldrar har fått upp ögonen och fått förståelse för hur viktigt det är att barnen får ta del av föreningslivet.

Unga ledare

För att genomföra verksamhet av god kvalitet bemannas DOIT av minst fyra ledare vid varje tillfälle. Två av dessa är heltidsanställda på Rädda Barnen och har det övergripande ansvaret för projektledning och samordning. Utöver detta har två till fyra unga ledare varit delaktiga i verksamheten under året. Samtliga ledare ska utgöra trygga vuxna och möjliggörare för barnen att både växa och utvecklas inom ramen för DOIT:s verksamhet, men också att ta klivet vidare ut i föreningslivet. För att ytterligare förstärka detta har vi under året samarbetat nära Helges fritidsklubb som under vissa perioder också deltagit med ledare i DOIT. För att säkerställa att dessa syften uppnås arbetar vi kontinuerligt med att utveckla och utvärdera verksamheten. Ytterligare ett verktyg är kontinuerliga avstämningar och utbildningar för ledarna. Träffarna innehåller bland annat utbildningar, hur vi tycker aktiviteterna går/ vad vill vi förändra/förbättra och uppdatering av riskanalys

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

vid varje terminsstart. Vi har utifrån olika händelser kring verksamheten sett behov av utbildning inom säkerhet och haft tillfälle att bjuda in säkerhetsbolaget Anactio. Vi har även tillsammans med RF-SISU haft ledarutbildning som riktade sig till unga ledare om hur man ska vara en trygg ung ledare.

”Barnen har uttryckt att DOIT betyder mer för dem än en idrottsaktivitet och att det är en plats där de känner sig trygga, kunna uttrycka deras behov och önskemål samt känna tillhörighet och skapa vänner i verksamheten”

Citat från ledare på DOIT

Hamrångebygden

Skolan

Utgångsläge

Se slutrapport från tidigare projektår.

Genomförande

Under projektåret har en kontinuerlig dialog har förts med skolans rörelseteam löpande under hela projektåret. Eftersom projektåret innebar skolans andra år i satsningen blev fokus i slutet av vårterminen 2022 en påbörjad planering inför Idrottens dag som skulle genomföras relativt tidigt under höstterminen. En viss oro uttrycktes av rörelseteamet när projektledaren från RF-SISU inför semestern valde att avsluta sin anställning innan förberedelser och detaljer inför Idrottens dag var fastställda. Arbetet återupptogs dock under starten av höstterminen 2022 och fokus för terminen fick bli just Idrottens dag (läs mer i eget avsnitt).

I den ursprungliga aktivitetsplanen fanns en plan på att rekrytera en, via projektet anställd, aktivitetsledare för att erbjuda aktiviteter under skolans raster. Detta gjordes dock aldrig då inriktningen från den nationella *Rörelsesatsning i skolan* ändrades och det arbetssätt med att använda externa aktivitetsledare visat sig vara en kortsiktig lösning som endast innebar en förändring för eleverna under den tid aktivitetsledaren fanns på plats snare än en långsiktig lösning där elevernas förutsättning till rörelse ändrats över tid. Utifrån denna förändring har skolan haft pedagoger som i sin arbetstid haft uppdraget att finnas med under raster för att starta och skapa förutsättningar för olika rastaktiviteter.

I början av vårterminen 2023 deltog pedagoger ur skolans rörelseteam i en grundutbildning i Rörelseförståelse som arrangerades för pedagoger på Lilla Sätterskolan. Det kom som en önskan från pedagogerna för att påminnas och återigen inspireras av utbildningens olika delar.

Vikten av att involvera föräldrar

Den 5 april bjöd rörelseteamet in föräldrar till barn i åk 1 till en temadag om rörelse. Föräldrarna fick först medverka under en idrottslektion för att se hur skolan bedriver sina lektioner och få en inblick i vad Rörelsesatsningen innebär för skolan. Idrottslektionen började med gemensam, barn och föräldrar, uppvärmningslek och sedan hade lärare förberett stationer med betoning på utveckling av de motoriska

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

förmågorna. Bland annat en hinderbana, klättring och hopp från ribbstolar, en sprintstation och en station där uppgiften var att kasta/fånga bollar i en kona.

Efter idrottslektionen höll RF-SISU en kortare föreläsning. Först berättades övergripande om Rörelsesatsningen för att sedan övergå till statistik kopplat till att många barn tyvärr inte rör på sig tillräckligt och att det finns ett behov av att öka mängden fysisk aktivitet i vardagen samt varför det är viktigt med tillräcklig mängd fysisk aktivitet. Utifrån föreläsningen delades sedan klassen in i mindre samtalsgrupper tillsammans med föräldrarna. Där fick deltagarna diskutera frågor som: Hur mycket man rör på sig dagligen? Hur mycket man sitter still? Hur man kan öka mängden fysisk aktivitet? Och vilka idrottsmöjligheter som finns i närområdet?

Syftet var att skapa en dialog mellan förälder och barn inom området och samtidigt medvetandegöra vilka rörelsevanor man har och om det finns något man kanske kan förändra.

Efter föreläsning och gruppdiskussioner visade pedagoger från rörelseteamet hur de arbetar med rörelse på rasterna där flertalet rörelseaktiviteter förbereds och barnen får välja fritt vad de vill delta i. Alla uppmuntras att delta i någon av aktiviteterna och nästan samtliga ägnar sig åt något av det som finns. En populär aktivitet är "Kasta groda i hink" där man från olika avstånd ska kasta en leksaksgroda i en hink. När man träffat får man backa ett steg för att öka avståndet och totalt finns det 6-7 "nivåer" på distansen som gör att det hela tiden blir svårare. En annan aktivitet som är populär under rasten är tipspromenaden runt det skogsparti som finns på skolgården.

Bildtext: bild på ett barn och en vuxen som gör high five. Den vuxna har en röd t-shirt med texten "Rörelsesatsning i skolan".

Idrottens dag

Eftersom skolan i Bergby, i sammanhanget, är unik då man har klasser från förskoleklass upp till åk 9 krävs det fler aktiviteter och en bättre logistisk planering för att få dagen att fungera och för att hålla alla elever aktiva i olika aktiviteter samtidigt.

Ovanstående utmaning i kombination med att man inte har så många föreningar aktiva i närområdet gjorde att vi fick tänka lite större och ta hjälp av andra aktörer och skolans personal. Totalt genomfördes tio olika aktiviteter samtidigt inom skolans område och varje klass genomförde minst fem aktiviteter under dagen.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

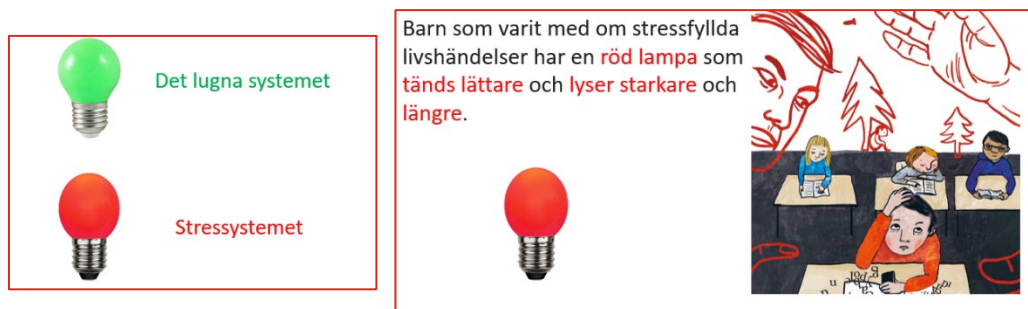
Då bygget av det nya aktivitetshuset blev färdigt några veckor innan Idrottens dag hade skolan planerat för en invigning av hallen för alla elever vilket blev en perfekt start på dagen. Skolans samtliga elever samlades på morgonen i aktivitetshusets idrottshall och några modiga tjejer från åk 7 höll i en gemensam uppvärmning efter en kort inledning av rektorn där det klipptes ett symboliskt band. Efter uppvärmningen drog dagen igång efter ett rullande schema och det var fantastiskt att se så många barn i rörelse samtidigt.

Medverkande föreningar: NorrHam (Fotboll), Norrsundets IF (Innebandy)

Andra aktörer: C.WorkOutside AB (Cirkelträning), ENwellnes AB (Rörelseglädje/Lek), 2M Konsult (Pickleball) och RF-SISU (Rörelsebana)

Traumaförståelse – Barn, trauma och bemötande

I början av 2023 genomfördes en föreläsning i "Traumaförståelse" – Barn, trauma och bemötande på Bergby skola. Psykolog från Rädda Barnens Centrum för stöd och behandling höll i föreläsningen där samtlig skolpersonal deltog. Föreläsningens innehåll var bland annat barns reaktioner på svåra händelser, barns behov och vuxnas bemötande samt att prata med barn om svåra erfarenheter. Vid uppföljning vittnade personalen om att föreläsningen hade gett perspektiv på barns beteenden och bidragit till större förståelse för anledningar till barns agerande samt påverkat personalens hantering av situationerna. Personalen uttryckte också att ett gemensamt uppföljnings/reflektionstillfälle hade varit önskvärt en tid efter föreläsningen.

Bildtext: bilder från innehållet i föreläsningen om barn, trauma och bemötande. Bilderna beskriver hjärnans stresssystem med röd- och grön lampa.

Föreningsamverkan på skolan

Under höstterminen 2022 låg det stora fokuset på arrangerandet av Idrottens dag (se ovan) där ortens två större idrottsföreningar deltog, Norrham (Fotboll) och Norrsundets IF (Innebandy). Under vårterminen 2023 arrangerade skolan en friluftsdag i Hemlingby där de via projektet fick kontakt och samverkade med Gävle OK (Orientering) som kom och arrangerade aktiviteter för barnen.

Skolan har tidigare haft ett bra samarbete med Gävle Taekwondo som flyttat delar av sin verksamhet till orten genom att arrangera familjeträning en gång i veckan. Tyvärr har förändringar skett hos föreningen som bidragit till att man ej har möjlighet att fortsätta arrangera aktiviteter i Bergby vilket gör att avståndet för barn och vuxna som vill utöva sporten nu återigen ökar. Initiativ som exemplet ovan har inspirerat RF-SISU att via sina ekonomiska stöd forma ett paket för föreningar att söka med syfte att flytta delar av sin ordinarie verksamhet till ett område som av olika anledningar kan ses som idrottssvagt (läs mer i eget avsnitt).

Den 18 april 2023 genomfördes en nätverksträff för samtliga skolor i Gävle på *DOMÉ Adrenalin Zone* där pedagoger från skolans rörelseteam medverkade. Syftet med dagen var att bygga en bro mellan skola och förening för att i framtiden kunna samverka vidare i skolmiljö samtidigt som pedagogerna fick inspiration och

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

kunskap för att själva kunna arrangera nya aktiviteter för barnen på sina respektive skolor. Pedagogerna fick under dagen prova på fäktning (Gävle Fäktförening), cheerleading (Gävle Gymnastikförening), skateboard (Gävle Skateboardsällskap) och klättring (Gestrike Klätterklubb) samt introduktion i resp. idrotts specifikt framtagna material för skolmiljö. För skolan inleddes här en diskussion med Gestrike Klätterklubb angående planerna på en eventuell friluft/aktivitetsdag på DOME och föreningens eventuella medverkan vid ett sådant tillfälle.

RF-SISU har under vårterminen arbetat för att få någon förening att komma till skolan och arrangera dans då det har varit ett uttryckt önskemål från eleverna. Flertalet av kommunens aktörer inom idrotten bedrivs antingen som företag eller som hybrider där majoriteten av verksamheten bedrivs som företag vilket gjort det utmanande att hitta former för samverkan. Efter nätverksträffen på DOME inleddes dock en plan på ett större samarbete mellan skolan och Gefle Gymnastikförening som är en förening med ett brett utbud av idrotter inklusive dans. Den samverkan planeras dock till uppstarten av höstterminen 23 då både skolan och föreningen hade planeringen klar för slutet av vårterminen.

Skolan har ett årligt arrangemang där eleverna i åk 9, som går sitt sista år på skolan, spelar en match mot lärarna som en avslutande aktivitet. Inför årets match uttrycktes önskemål om att få hjälp med förberedelserna inför arrangemanget och RF-SISU kontaktade därför IK Sättra Volleyboll som den 7 juni kom ut till skolan för att instruera och träna tillsammans med elever och lärare.

Fritid

Fortsatt kartläggning en meningsfull fritid

Som en del i den fortsatta kartläggningen genomfördes under hösten 2022 workshops om en meningsfull fritid för årskurs 4–6 på Bergby skola. 68 barn deltog i de ovan nämnda årskurserna. Frågor som barnen besvarade var bland annat vad de gör på sin fritid, vad de önskar göra på sin fritid samt vad de tror kan vara hinder för att delta i fritidsaktiviteter. Många av barnen i åk 4–6 spelar fotboll eller innebandy, men bland aktiviteterna barnen gör på fritiden fanns också exempelvis kompisar, sång och musik, 37% av eleverna som möttes under workshopdagen är *inte* med i någon förening. Barnens svar kring hinder för en meningsfull fritid handlade mycket om otillgänglighet:

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Hinder för en meningsfull fritid åk 4

- Kostar för mycket pengar
- Ligger för långt borta
- Kunna ta sig till aktiviteten
- Vuxna som engagerar sig/ledare
- För sent på kvällen/tiden passar inte
- Dåligt internet

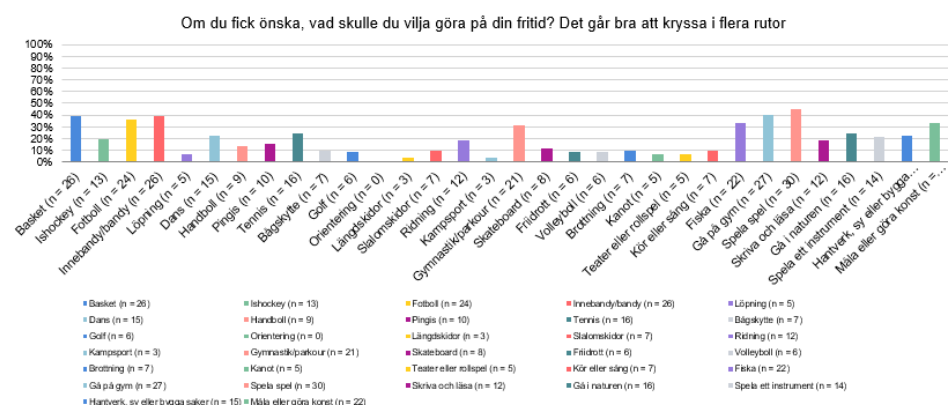
Hinder för en meningsfull fritid åk 6

- Kostar för mycket att delta i aktiviteter
- Bor långt ifrån
- Det man vill göra finns inte i närheten
- Föräldrar har inte tid/vill inte skjutsa
- Har ingen bil

Hinder för en meningsfull fritid årskurs 5

- Tid och pengar (sport, utrustning)
- För långt bort, behöver åka buss, att man inte kan ta sig till aktivitet
- Ålder (aktiviteter för olika åldrar)
- Läskigt (att vara ny på aktivitet, testa nytt och träffa nya människor). I Hamrånge känner alla varandra, men på andra idrotter ny i gruppen. Föräldrar kan gärna stötta så att man känner sig trygg.
- ”Det finns inte så mycket grejer att göra”
- ”Förr fanns det hockey och bandy, nu måste man åka till Ockelbo eller Gävle”
- Vuxna som engagerar sig
- Det behövs många vuxna som engagerar sig
- Dyrt med utrustning, dyrt med kläder, sporten kan vara för dyr

Vad vill du göra på din fritid

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Bildtext: bild på staplar där barn svarat på frågan "om du fick önska, vad skulle du vilja göra på din fritid?" Staplarna representerar många olika aktiviteter, bland andra fiska, gå på gym, spela spel, måla eller göra konst, innebandy och ridning.

En fråga till barnen under dagen var också vad de behöver för att känna trygghet i de nybyggda lokalerna i anslutning till skolan, "Allaktivitetshuset". Barnens svar hade en tydlig röd tråd, vilken var **vuxna**. De önskar fler vuxna på plats, vuxna som är "där det händer", vuxna som tittar till, trygga vuxna.

Resultatet från dagen med workshops på skolan har presenterats för skolpersonalen och engagemanget var stort. Tankar kom upp om att låta eleverna skriva insändare på temat gratis busskort, att undersöka möjligheterna att återuppta samarbete med kulturskolan samt avsätta tid på nästa föräldramöte till presentationen av barnens röster om en meningsfull fritid, samt önskan om att föräldrar får information om hur de kan gå till väga om de är intresserade av att starta verksamhet för barn.

Även möjligheten att stanna kvar på skolan efter skoldagens slut och vara på fritidsklubb eller fritids är begränsad för de barn som bor utanför centrala delarna av bygden. Enligt information från skoladministratören på skolan åker de yngre årskurserna beställningstrafik (taxi för förskoleklass, buss för de lite äldre) efter skoldagens slut, och skolskjuts gäller endast i anslutning till skoldagen, inte i anslutning till fritids – varken på morgon eller eftermiddag. Det betyder att om barnen ska stanna kvar på fritidsklubb eller fritids behöver de ha eget busskort eller bli hämtade av någon vuxen. Tider för den beställda skolskjutsen styrs av vilken tid skolan slutar, och går inte att välja själv.

Den inhämtade kunskapen och lärdomarna från kartläggningen tas vidare på flera sätt. Dels har skolans personal fått del av kunskaperna för att kunna fortsätta arbeta vidare med frågorna. Resultaten kommer även att lyftas under ett föräldramöte där skolan bjuder in Rädda Barnen att delta, något som dock fått planeras in till hösten då det varit svårt för skolan att hitta tiden för detta under våren. Även det lokala samverkansnätverket Hamrångegruppen kommer att informeras under höstterminen för att kunna arbeta vidare med frågor som rör barns möjligheter till en meningsfull fritid.

Trygg och inkluderande idrott och fritid

I likhet med föregående projektår bjöds föreningslivet och aktörer som möter barn på fritiden in till ett inspirationstillfälle i "En trygg och inkluderande idrott och fritid". Innehållet i tillfället var bland annat Barnkonventionen och dess grundprinciper kopplat till fritidsverksamhet, våldsbegreppet, tips om material att använda i verksamheten så som Stopp! Min kropp! på fritiden och Tryggare Tillsammans förening. Tillfället genomfördes i början av 2023 där representanter från NorrHam, Hamrånge IK, ABF, Unga örnar/Fritidsgården Zebran samt två från RF-SISU idrottskonsulenter deltog. Det fanns ett stort behov av att träffas och samtala, för att samverka kring bygdens barn och unga – inte konkurrera. I utvärderingen av tillfället ställdes frågan vad deltagarna tog med sig från träffen, och både i samtalen under kvällen och bland svaren i utvärderingen var samverkan en röd tråd:

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Vad tar du med dig från kvällen?

- Samverkan – föreningar, skola, fritids. För barnens bästa.
- Många kloka ord
- Att sammanhanget är det viktiga!
- Kontinuitet, inte ge upp
- Kunskap behövs
- Förebild
- Samverkan mellan olika verksamheter

Vad blir ditt nästa steg i ert fortsatta arbete med trygghetsfrågorna?

- Lyfta frågan
- Bära frågan
- Skicka den vidare
- Återkommande utbildning/info
- Info till föräldrar och bygden
- Arbeta vidare i frågorna
- Fortsätta jobba för allas lika värde + att ekonomin inte ska vara avgörande
- Att se och lyssna ännu mer
- Sprida kunskap
- Jag ska absolut se över hur vi jobbar med det vi pratat om ikväll

Vidare dialog har förts med idrottskonsulent vid RF-SISU efter tillfället, angående möjligheter att arbeta vidare med samverkan och trygghet. Även fältassistent involverad i arbetet i Hamrångebygden har delgivits information om- och material från träffen för att fortsatt påverka och påminna aktörer i bygden kring frågor om samverkan och trygghet- det vill säga arbeta för att alla aktiviteter för barn ska utgå ifrån alla barns lika värde, vara fria från kränkningar, våld och övergrepp samt att rutiner finns för t ex orosanmälningar. Utöver att den inhämtade kunskapen från mötet lämnats över till nämnda aktörer för fortsatt arbete så har även flera uppföljande utskick gjorts till deltagarna med möjlighet att ge input på mötet i sig, projektets betydelse och önskemål att arbeta vidare på.

Ulväterskolan och Tallbo grundskola

Skolan

Utgångsläge

Se slutrapport från tidigare projektår.

Genomförande

Eftersom vi inom ramen för uppdragsplanen ville erbjuda skolorna särskilda insatser och stöd under projektåret gjordes bedömningen att RF-SISU var i behov av kompetensstöd från Parasport Gävleborg. Därmed upprättades ett avtal mellan RF-SISU och Parasport Gävleborg där idrottskonsulent från Parasporten bistod med kompetens kring tillgänglighetsfrågor och parasport via deltagande på möten och i samtal med skolorna.

Parasport Gävleborg har tillsammans med RF-SISU Gävleborg därför deltagit på rörelseteamsträffar med Ulväterskolan som haft ett stort personalengagemang under hela året. Vi hade dock stora utmaningar under slutet av år 2022 att få till ett möte då det var mycket personal hemma på grund av sjukdomar och vård av barn vilket bidrog till att det inte fanns tid att genomföra mötena som var inplanerade. Parasport Gävleborg har före, under och efter överenskommelsen jobbat strategiskt i Gävle Kommun kopplat till att sänka trösklar för personer med funktionsnedsättning där vi använt Rörelsesatsning i skolan som ”plattform”.

Samarbete med Start Your Impossible Camp i Gävle

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Start Your Impossible Camp är ett breddläger som ägs av Svenska Parasportförbundet men arrangerades tillsammans med Parasport Gävleborg, lokala föreningar och andra Specialidrottsförbund.

Inför 2022 hade vi uppmuntrat alla elever på skolorna att anmäla sig till Start Your Impossible Camp som var planerat till sista helgen i januari. På grund av de restriktioner som gällde vid tidpunkten samt den ökade smittspridningen efter jul och nyår fick vi tyvärr ställa in hela evenemanget.

Glädjande kunde vi istället genomföra evenemanget 18–19 mars 2023. Vi hade ett 50-tal deltagare med funktionsnedsättning på plats. Vi hade bland annat fyra unga killar från låg- och mellanstadiet som hade hittat dit och dom hade, enligt föräldrarna, fått informationen om idrottslägret via skolan vilket tyder på att möjligheten att nå ut till skolorna via Rörelsesatsningen, skolsköterskor och andra kanaler varit viktig för att individerna kunde delta. I skolan är den grupp av individer utan intellektuell funktionsnedsättning svårast att nå. Glädjande var också att Sportoteket fanns på plats och bidrog genom att låna ut material till deltagarna.

Föreningssamverkan på skolorna

Den 25 april 2022 var vi på plats på Ulvästerskolan tillsammans med föreningen KF Heros – vi körde tillsammans innebandy hela dagen under deras idrottslektioner vilket var väldigt uppskattat. Den 11 maj stöttade Parasport Gävleborg Gefle Friidrott i deras GD/GIF Olympiad som alltså är en friidrottstävling där grundskolorna bjuds in. Parasport Gävleborg hade till dagen utbildat ledare från Polhemsskolans Barn- & Fritidsprogram. Ulvästerskolan deltog.

Skolan har också efterfrågat och fått kontaktuppgifter till föreningar i Gävle som bedriver Parasport i Gävle Kommun. Under våren 2023 har vi fortsatt med våra digitala möten och den 22 mars genomförde vi ytterligare en aktivitetsdag, innebandy var efterfrågat denna gång också. Redan veckan efter hade KF Heros fått ny deltagare till sin förening från Ulvästerskolan. Två aktiviteter som är efterfrågat under våren är dans och fotboll, kontakter med lokalföreningar har initierats.

Frageställning från skolsköterskor med ansvar från grundskolorna: Vilka aktiviteter finns för barn med intellektuell funktionsnedsättning?

En skolsköterska med erfarenhet av rörelsesatsningen fångade upp ett behov från fler kollegor med ansvar för grundskolorna, Behovet kan sammanfattas i frågeställningen "Vilka aktiviteter som finns för barn med intellektuell funktionsnedsättning?" Behovet kom ursprungligen från korta samtal med vårdnadshavare som gett uttryck för en problematik att hitta anpassade aktiviteter för sina barn. Under februari och maj 2022 genomfördes möten med flertalet skolsköterskor med ansvar för grundskolorna där samordnaren för rörelsesatsningen i skolan, konsulent från parasport Gävleborg och strateg Social hållbarhet deltog.

Mötena resulterade i:

- Nya kontaktytor mellan grundskolorna, RF-SISU och parasportförbundet och ökad kunskap om befintliga aktiviteter.
- Att en elev/ungdom snabbt blev lotsad till sin önskade fritidssysselsättning vilket var dans. Det skedde genom samarbete med skolsköterska-föräldrar, RF-SISU och parasportförbundet utifrån den unges egen önskan.
- Att skolsköterskorna utökade elevhälsosamtalen med en fördjupad fråga om fritidsaktiviteter som syftade att ta reda på mer om behov/önskningar och eventuella hinder för deltagande? Det i sin tur ledde till en ökad förståelse och kunskap om att flertalet elever och föräldrar tackar nej till hälsosamtal eftersom det redan är så många möten att gå på. Flera har återbesök på habiliteringen var 3:e vecka. Av de fåtal elever som deltog i hälsosamtalen var det några som angav att de deltar i aktiviteter. Ett äldre barn som provat aktiviteter när hen var mindre men upplevt misslyckande hade ett stort motstånd att testa igen. Två eller två spel uppgavs som en vanlig aktivitet. I september 2022 samt februari och mars 2023 har strateg för social hållbarhet tillsammans med konsulent för Parasport Gävleborg haft digitala möten med Habiliteringen. Med fortsatt syfte att nå barn och unga samt deras vårdnadshavare den vägen för att reda på mer om behov/önskemål och eventuella hinder för

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

deltagande i aktiviteter samt sprida information om de aktiviteter som finns tillgängliga. Arbetet planeras att fortsätta under hösten 2023.

- Kunskap om vilka skilda utmaningar som grundskolorna har i jämförelse med många andra skolor, t ex stora upptagningsområden vilket gör att närområdesarbete inte är lika aktuellt. Elever som går på högstadiet saknar oftast en stimulerande utemiljö, t ex finns inte gungorna kvar som annars är väldigt uppskattade. Ofta en tråkig ostimulerande rastmiljö överlag och särskilt utmanade blir det på vintern. Skolor som saknar avgränsningar/staket vid utemiljön vilket bli begränsande för att kunna leka mer självständigt och fritt

Reslutatet från

Lilla Sätterskolan

Skolan

Utgångsläge

Lilla Sätterskolan är en mellanstadieskola, med elever i åk 4 och 5, som ligger med ena sidan mot ett bostadsområde och andra sidan mot ängarna i Sättra och en konstgräsplan som tillhör Treffens idrottsplats. Skolan har tillgång till fotbollsplanen med konstgräs, gymnastiksal, en gräsplan som på vintern blir skridskobana, skolskog och relativt nära till park och grönområden. Under läsåret blev också skolans trädgård färdig vilken kan beskrivas som en oas på den skolgård man har och som i stort sett endast har asfalt som underlag. Med trädgården har möjligheten till utomhuslektioner utvecklats. På skolgården finns pingisbord, basketkorgar, bollplank och en förrådsbod med blandat lekmaterial. Skolgården utvecklas i samråd med elevrådet som får komma med förslag på förändringar. Eleverna spenderar rasterna utomhus med några få undantag. Pedagogerna bedömer aktivitetsnivån som god men har också bra koll på den minoritet av elever som sällan deltar i rastaktiviteter. Under vårterminen genomförde skolan satsningens elevenkät om rörelsevanor. Där fick eleverna svara på frågor som: hur ofta man utför fysisk aktivitet på fritiden, om man är med i någon idrottsförening samt om man skulle vilja gå med i en idrottsförening. Av de barn som idag inte är aktiva i en idrottsförening svarade 46% av eleverna att man skulle vilja börja med en idrott och 37% svarade att de kanske skulle kunna tänka sig att gå med i en förening. Det påvisar att det finns ett stort intresse för idrott på skolan och vi ser en stor potential i att hjälpa eleverna som ännu inte idrottar på fritiden att hitta en idrott eller annan aktivitet via satsningen.

Genomförande

Efter inledande möten med skolan, främst med två engagerade fritidspedagoger samt rektor påbörjades skolans arbete med satsningen. Ovan nämnda pedagoger blev stommen i det rörelseteam som upprättades och skolan fick i uppdrag att forma den handlingsplan som satsningen ska utgå ifrån.

Parallellt med rörelseteamets arbete med handlingsplanen inleddes tidigt planeringen inför Idrottens dag (läs mer i eget avsnitt nedan) och den dagen fick bli skolans avstamp i satsningen. Tillsammans utgjorde arbetet med handlingsplanen och Idrottens dag vad skolan maktade med under höstterminen 2022.

Tidigt på vårterminen 2023 utbildades rörelseteamet tillsammans med fler, av skolan, utvalda pedagoger i rörelseförståelse via den grundutbildning som Rörelsesatsningen tillhandahåller. Utbildningen togs emot väl och gav en bra grund för skolans fortsatta arbete.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Rörelseteamet har arbetat med stort engagemang för satsningen och beslut togs tidigt om att genomföra både en elevenkät och en rörelsemätning med hjälp från Scriin. Scriin är en organisation som hjälper skolor att mäta aktivitetsnivån hos eleverna med hjälp av en aktivitetsmätare. Samverkan med organisationen och användandet av aktivitetsmätarna har använts tidigare i satsningen av andra skolor och tanken är att resultatet från både elevenkäten och Scriin-mätningen ska ligga till grund för utvecklingen av skolans handlingsplan.

Under fritidshemmensdag kom Sportoteket till skolan för att informera om sin utlåningsverksamhet. Både barn och några föräldrar lyssnade till introduktionen och besöket uppskattades. Pedagoger på skolan ska löpande uppmuntra elever att besöka Sportoteket för att låna aktivitetsutrustning och vittnar om att en handfull elever besökte Sportoteket redan veckorna efter besöket på skolan. I planeringen inför Sportotekets besök utvecklades ett infoblad om Sportotekets verksamhet med hjälp av fritidssamordnare på kultur- och fritid. Infobladet delades därefter med samtliga skolor involverade i satsningen för att sprida informationen och öka kännedomen om utlåningsverksamheten. Utöver ovanstående så planeras en elevledarutbildning på skolan till höstterminen 2023 utifrån skolans önskemål.

Idrottens dag

Idrottens dag kom lägligt i uppstarten av skolans medverkan i Rörelsesatsningen och i samband med dagen överlämnades inspirationsmaterial och aktivitetsväska som användes under dagen. Skolan hade gjort ett fantastiskt arbete med planeringen inför dagen vilket gjorde att dagen fylldes av rörelse trots att skolan hade färre medverkande föreningar än övriga skolor.

Dagen var uppdelad i två block med fyra klasser per block och ett skifte av block efter lunch. Det ena blocket genomfördes på konstgräsplanen (Treffen IP) innehållandes volleyboll, fotboll, rörelsebana och hopprenscoj. Det andra blocket innehöll skolans egna "Sättraloppet" där eleverna under 75min fick springa så många varv runt Sätträängarna som man själv ville och orkade, en elev från åk 5 sprang ca 10 km. Dagen gav utrymme för dialog med barnen där barnen önskade några aktiviteter som inte var pulshöjande. Förslag som kom upp i diskussionen var avslappning, HLR, föreläsning om kost och sömn och annat som har med hälsa att göra. I andra diskussioner fick barnen räkna upp aktiviteter man önskade fanns i området och då kom följande exempel: handboll, boxning, kampsport, bandy, löpning, fiske, cykel, scouterna och kunskap om överlevnad och friluftsliv.

Röster från deltagare som avslutade med löpningsblocket:

"Jag orkar inte gå hem, mina ben är spaghetti!"

Deltagare, årskurs 5

"Jag orkar inte äta middag idag, jag ska bara hem och sova"

Deltagare, årskurs 4

Elevers svar på frågan vad som var roligast:

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

”Volleyboll, det har jag aldrig testat förut!”

Deltagare, årskurs 4

”Fotboll, jag älskar fotboll!”

Deltagare, årskurs 5

”Rörelsebanan, när vi skulle gå på roliga sätt, mitt va bäst!”

Deltagare, årskurs 5

Medverkande föreningar: IK Sätra (Fotboll & Volleyboll)

Andra aktörer: RF-SISU (Rörelsebana & Hopprepsskoj)

Föreningssamverkan på skolan

Eftersom arbetet med skolan startades höstterminen 2022 kom Idrottens dag lägligt i projektets uppstart på skolan och blev som ett gemensamt avstamp in i satsningen, tyvärr hade vi föreningar som lämnade sent återbud vilket resulterade i att IK Sätra var ensam extern idrottsförening på plats, dock med representanter från två av sina sektioner (läs mer under Idrottens dag).

Eftersom RF-SISU sedan tidigare arbetade i stadsdelen med ett projekt för att stärka den lokala idrottsföreningen, DUFF – De unga framtidens förening, inkluderades projektledare från den satsningen tidigt i uppstarten med skolan och medverkade på majoriteten av dom möten och aktiviteter som genomförts. Läs mer om DUFF i eget avsnitt längre ned i rapporten.

Under vårterminen 2023 kom Gävle Fäktförening till skolan under skoltid vid två tillfällen och samtliga elever fick chans att prova sporten instruerade av instruktör från föreningen. Majoriteten av eleverna hade aldrig provat fäktning tidigare och uppfattningen på plats var att många tyckte att det var väldigt roligt.

Den 18 april 2023 genomfördes en nätverksträff för samtliga skolor i Gävle på *DOME Adrenalin Zone* där pedagoger från skolans rörelseteam medverkade. Syftet med dagen var att bygga en bro mellan skola och förening för att i framtiden kunna samverka vidare i skolmiljö samtidigt som pedagogerna fick inspiration och kunskap för att själva kunna arrangera nya aktiviteter för barnen på sina respektive skolor. Pedagogerna fick under dagen prova på fäktning (Gävle Fäktförening), cheerleading (Gävle Gymnastikförening), skateboard (Gävle Skateboardsällskap) och klättring (Gestrike Klätterklubb) samt introduktion i resp. idrotts specifikt framtagna material för skolmiljö.

Som en uppföljning från Idrottens dag och önskemål från några elever så återvände IK Sätra Volleyboll till skolan den 11 maj för att leda och arrangera volleyboll-aktiviteter. Aktiviteterna hade bra uppslutning och fler tillfällen planeras till höstterminen. Ett resultat av föreningens medverkan på Idrottens dag, och sen, de uppföljande aktiviteterna är att föreningen stärkts i sin uppfattning att det finns ett intresse för volleyboll bland barnen. Föreningen planerar därför att göra en satsning på barn- och ungdomsverksamheten i höst vilket blir ett lyft för föreningen och ger en större mångfald i stadsdelens utbud av aktiviteter.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Staffansskolan

Skolan

Utgångsläge

Se slutrapport från tidigare projektår.

Genomförande

Fokus för skolan har under projektets år 3 varit att stärka och vidareutveckla den föreningssamverkan som påbörjats samt genomföra den elevledarutbildning som skolan inte hann med att genomföra under tidigare projektår. Elevledarutbildning genomfördes under vt-23 med start 22 maj. Vanligast är att elever från åk 5-6 utbildas men eftersom genomförandet skedde så pass sent under vårterminen och eleverna från åk 6 försvinner från skolan efter sommarlovet valde vi i samråd med skolan att utbilda yngre elever som kommer att finnas kvar på skolan även under höstterminen. Efter första utbildningstillfället i maj fick eleverna, med stöd från pedagoger, träna på att leda varandra under rastaktiviteter innan genomförande av utbildningens andra tillfälle den 13 juni.

Idrottens dag

Skolan genomförde sin Idrottens dag som en halvdag riktad till elever i åk 4-6 och majoriteten av aktiviteterna genomfördes inne i skolan på olika våningsplan. Eleverna fick därigenom en hel del extra rörelse via springandet i trapporna upp och ned. Utöver föreningarna på plats arrangerade skolan tipspromenad, badminton, basket och en dansuppvärmning som elever från åk 6 höll i.

"En utav de bästa Idrottens dag - arrangemangen om du frågar mig. Skolan hade verkligen lagt ner energi gällande schema, fördelning av lokaler och egna aktiviteter"

Emma Håkansson, Idrottskonsulent RF-SISU

"Me Ukraine, me love gymnastics"

Pojke från Ukraina som nyligen börjat på skolan

Medverkande föreningar: Gefle Gymnastikförening (Gymnastik), Gävle Fäktförening (Fäktning), Gävle Judoklubb (Judo), Pantrarna Pingis (Pingis), Brynäs Kyokushin Karate (Karate)

Andra aktörer: Ackes Dansskola (Dans)

Föreningssamverkan på skolan

Efter Idrottens dag inleddes diskussioner om en större, mer omfattande, samverkan mellan skolan och Gävle Gymnastikförening. Formen för samverkan är inte helt klar ännu och samarbetet planeras starta höstterminen 2023. En del i samverkan ser ut att bli ett stående inslag där skolan bedriver sina idrottslektioner i föreningens lokaler en gång varje månad.

Eftersom skolan uttryckt ekonomiska hinder som särskilt stora för skolans elever och hur kostnader för transport hindrar elever från deltagande i organiserad idrott var det extra glädjande att se den samverkan som skolan haft med Gävle orienteringsklubb. Orienteringen, som normalt bedriver sin verksamhet i friluftsområdet Hemlingby, har förlagt en av sina ordinarie träningar i Stenebergsparken i syfte att ta idrotten närmare elever som haft svårigheter att ta sig till föreningen. Övrig föreningssamverkan som skett på skolan är att Gästriklands

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Innebandyförbund, i sin återstartssatsning efter pandemin, varit och arrangerat innebandyaktiviteter samt att Gävle Skateboard instruerat i skateboard. Många skolor tillåter inte skateboard på skolgården men här är Staffanskolan ett undantag vilket öppnat för samarbetet med skateboardföreningen.

Den 18 april 2023 genomfördes en nätverksträff för samtliga skolor i Gävle på *DOMÉ Adrenalin Zone* där pedagoger från skolans rörelseteam medverkade. Syftet med dagen var att bygga en bro mellan skola och förening för att i framtiden kunna samverka vidare i skolmiljö samtidigt som pedagogerna fick inspiration och kunskap för att själva kunna arrangera nya aktiviteter för barnen på sina respektive skolor. Pedagogerna fick under dagen prova på fäktning (Gävle Fäktförening), cheerleading (Gävle Gymnastikförening), skateboard (Gävle Skateboardsällskap) och klättring (Gestrike Klätterklubb) samt introduktion i resp. idrotts specifikt framtagna material för skolmiljö.

Bildtext: bild på ett barn som hoppar över ett hinder ute på en skolgård. Ett ytterligare barn syns i bakgrunden.

Synergieffekter och parallella insatser

Barn och Ungdomspotten

RF-SISU administrerar ett antal ekonomiska stöd för föreningar att söka. Ett gott exempel på hur *Rörelsesatsningen i Gävle* bidragit med erfarenheter och kunskap till ordinarie verksamhet hos RF-SISU samt hur en parallell verksamhet går i linje med Rörelsesatsningens syfte är användningen utav ett av dess stöd. Hos RF-SISU finns en pott med pengar att söka som går under benämningen Barn- och ungdomspotten. Potten administreras med hjälp av ett antal riktlinjer som behöver följas och har, även om det är ett relativt brett stöd, ett antal prioriterade områden såsom inkludering av underrepresenterade grupper, arbete med trygga och inkluderande idrottsmiljöer samt arbetet med idrottssvaga områden. Det vi gjorde specifikt i Gävleborg var att forma ett antal paket d.v.s. relativt färdiga lösningar för föreningar att söka. Det är dessa paket som både grundar sig i lärdomar från projektet och samtidigt bidrar till Rörelsesatsningens mål och syfte. Under avsnittet Föreningssamverkan i Hamrångebygden beskrevs hur ett utav dessa paket formats med utgångspunkt i den problematik med geografiska avstånd som finns för barn och unga i Hamrångebygden. Paketet gör det möjligt för föreningar verksamma på annan ort att söka stöd för att förlägga del-/delar av sin verksamhet i ett idrottssvagt område likt Hamrångebygden. Ett sätt att ta aktiviteten närmare barnen helt enkelt.

I exemplet med Hamrångebygden handlar det om en ort med relativt få föreningar och långa avstånd till andra föreningar men stödet kan likväl användas i områden där avståndet till föreningar inte är långt men socioekonomiska förutsättningar ändå hindrar deltagare att ta sig till föreningen. Förhoppningsvis bidrar detta stöd till att fler föreningar får möjlighet att flytta sin verksamhet närmare Hamrångebygden, och andra idrottssvaga områden, och därmed minska avståndet för boende på orten till fler aktiviteter.

Utöver ovan nämnt paket har paket även skapats för uppstart av barn-och ungdomsråd, ett sätt att få föreningarna att bättre arbeta med delaktighet, ett paket för att underlätta för föreningar att samverka med skola, ett paket som stimulerar föreningen att arbeta med trygghetsfrågor genom att utse trygghetspersoner i föreningen samt ett paket som hjälper föreningen att tänka nytt för att inkludera underrepresenterade grupper. Mer info om paketen och alla RF-SISU:s stöd finns på hemsidan ⁷

DUFF – De unga, Framtidens Förening

I takt med att Rörelsesatsningen i Gävle kommun har utvecklats har det blivit uppenbart vilken viktig roll idrotten kan spela för alla barns möjlighet till en meningsfull och aktiv fritid. I linje med det har vi också kunnat se skillnader mellan skolor och stadsdelar när det kommer till den lokala idrottens närvaro. RF-SISU ville därför testa en idé där den lokala idrottsföreningen utvecklas och stärks där Rörelsesatsningen finns. Framförallt i Andersberg har avsaknaden av föreningslivet och av en stark förening upplevts som en svag länk i arbetet med att få alla barn i rörelse vilket resulterat i att DOIT med sin verksamhet spelat en viktig roll i stadsdelen. Med den erfarenheten i ryggen väcktes idén till *DUFF – De unga, framtidens förening* där RF-SISU tillsammans med Gestriklands fotbollsförbund och IK Sätra tillsammans ville utveckla och skapa en modell för att utveckla idrottsföreningar med utgångspunkt i barn och ungdomars förväntningar och behov. Tack vare värdeöverföringsmedel från Gävle kommun kunde idén utvecklas och projektet startade i början av 2022 i stadsdelen Sätra med fokus på att stärka IK Sätra. Projektets logik kan enkelt förklaras enligt följande. Rörelsesatsningen syftar till att få fler barn i rörelse, speciellt de barn som idag rör sig för lite. Detta görs under, eller i direkt anslutning till, skoltid genom att barnen aktiveras, får testa och delta i olika aktiviteter. Om Rörelsesatsningen på så sätt får barn att våga och vilja röra på sig behöver närområdet sen kunna erbjuda

⁷ [Gävleborg \(rfsisu.se\)](https://www.gavleborg.se/rfsisu)

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

möjligheter och förutsättningar för detta. Här kommer idrotten in som en viktig del för dem barn som fastnar för en idrott och/eller vill röra på sig i organiserad form. Det behöver alltså finnas en stark fungerande förening som kan och vill ta emot barnen även på fritiden. Projektets centrala och viktigaste drivkraft har varit att involvera intresserade barn och unga i stadsdelen och aktivt ta tillvara deras förväntningar och behov av hur föreningens framtida verksamhet, både vad gäller innehåll och medverkan, skall se ut för att vara attraktiv för barn och unga att delta i. Eftersom DUFF startades upp under första halvan av 2022 fanns projektledare på plats när Rörelsesatsningen startade på Lilla Sätterskolan. Vi har därför försökt ha med projektledaren från DUFF i de uppstartsmöten och aktiviteter som arrangerats på skolan, allt för att göra projektet till en brygga mellan skola och förening. IK Sättra som förening har sakta men säkert utvecklats under året som gått och exempel på positiva effekter som DUFF haft för föreningen och stadsdelen är bland annat att föreningen startat en barn- och ungdomsråd för att öka barnens delaktighet och inflytande, arrangerat nattfotboll för att göra stadsdelen lugnare på kvällar och helger samt hållit informations-/föräldramöten på flera olika språk. Projektet fortlöper under hela 2023 och målet är då att ha utvecklat en modell överförbar till andra stadsdelar och föreningar.

Workshop: en meningsfull och aktiv fritid

Den 3 juni 2022 genomfördes en workshop om förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att nå ett aktivt och självständigt liv. Målsättningen med workshopen var att lyfta upp ämnet på dagordningen, öka kunskapen och få en gemensam bild av den hinderbanan som målas upp i Vinnova-rapporten från 2018. Bakgrund till workshopen var den idrottspolitiska konferens som genomfördes 2020 med fokus på just en meningsfull och aktiv fritid för alla unga. Sedan den konferensen har Parasport Gävleborg och RF-SISU Gävleborg haft en tät dialog med enheten för Social Hållbarhet på Gävle Kommun med syfte att genomföra en nulägesanalys av den lokala hinderbanan och samtidigt öka medvetenheten och kunskapen om de utmaningar och möjligheter som finns. Till en början diskuterades kunskapshöjning och delaktighet från alla enheter och nämnder i kommunen men efter dialog med kultur- och fritid så togs beslut om att börja med dem. En ökad medvetenhet som ger handlingskraft att utveckla arbetet när vi konkretiserar vad som behöver göras och varför det är viktigt. Nya kontakter som möjliggör att den samverkan som krävs blir verklighet samt att nulägesanalysen kan användas för prioriteringar inför 2023 och framåt.

Dagen startades efter lunch med en kortare inledning och en genomgång av den avsiktsförklaring som ligger till grund för workshopen. Inledningen följdes av 60 minuters föreläsning om parasportens grunder men framförallt om Vinnova-rapporten som beskriver hinderbanan och de utmaningar som målgruppen behöver överstiga för att nå ett aktivt och självständigt liv. Efter föreläsningen fick deltagarna jobba i mindre grupper med olika case och utifrån sin roll och sitt uppdrag identifiera vad som fungerar idag, vad som skulle kunna skruvas upp och göras bättre, vad har man inte tänkt på tidigare men nu uppmärksammar. Något som kan ses som ett resultat av denna workshop var när idrottskonsulenten från Parasport Gävleborg blev ombedd att delta vid en översyn av Andersbergs idrottshall för att bidra med inspel om tillgängligheten, detta gjorde vi med uppdrag från- och tillsammans med fritidssamordnare från kultur- och fritid, Gävle Kommun.

Föräldrastöd och meningsfull fritid

En viktig komponent i DOIT är att involvera föräldrar och ha kontinuerlig kontakt med dessa. Utifrån de behov som Rädda Barnen kartlagt genom projektet har även parallella insatser med ytterligare fokus på föräldrastöd kunnat genomföras. Under 2022 bedrev därför Rädda Barnen tillsammans med Gävle kommun insatsen "Delaktighet, hälsa och föräldraskap" med finansiering från Länsstyrelsen Gävleborg. Genom utökade resurser ökade också vår möjlighet att genomföra särskilda insatser för föräldrar så som föräldraträffar, medverkan på möten sammanhang där föräldrar boende i stadsdelen också deltar samt rikta insatserna på ett sådant sätt så att vi möter upp föräldrarnas specifika behov. Ett exempel på det har varit ett arbete för att informera om och

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

öka deltagande i riksdags- region- och kommunval 2022. Insatsens mål har varit att erbjuda fysisk aktivitet, studiestöd och samhällsorientering för utrikesfödda föräldrar samt att aktiviteterna planeras utifrån föräldrarnas egenupplevda erfarenheter och behov.

Pippi–power: träffar för tjejer med migrationserfarenhet

Rädda Barnen har under hela projektåret bedrivit träffar för tjejer i Andersberg. Verksamheten äger rum en gång i veckan och leds av personal från Rädda Barnen. Syftet med verksamheten är att stärka deltagarnas egenmakt, kunskap om sina rättigheter, möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid samt mod att våga ingå i nya sammanhang och miljöer. Träffarna utgår från barns rätt till delaktighet och formas därför av deltagarna själva. En viktig utgångspunkt för verksamheten är att alltid verka för att ha en nära kontakt med föräldrar för att även ge dessa stöttning i hur de kan bidra till att deras barn får tillgång till en meningsfull fritid och god etablering i samhället. Verksamheten har sin utgångspunkt i Barnkonventionen med särskilt fokus på artiklarna 2 (icke-diskriminering), 3 (barnets bästa ska beaktas i alla beslut som rör barn), 6 (rätt till liv och utveckling), 12 (rätt att uttrycka sin mening), 27 (skälig levnadsstandard) och 31 (rätt till vila och fritid).

Barns delaktighet i Stadsdelslyftet

Som ett led i att Rädda Barnen har mycket verksamhet i Andersberg har också en nära samverkan med Stadsdelslyftet vuxit fram under projektåret. En särskild dialog har förts med strategier för social hållbarhet som på olika sätt är involverade i arbete med Stadsdelslyftet, och i slutet av 2022 skrevs ett samverkansavtal för att under 2023 arbeta närmare kring frågor som rör just barns delaktighet i området, med särskilt fokus på tjejer. Samverkan går ut på att med Pippi Power som plattform arbeta för att långsiktigt öka förutsättningarna till trygghet i Andersberg samt att bidra till att öka barns delaktighet i utformningen av trygghetskapande åtgärder i stadsdelen specifikt men även kommunen i stort. Utifrån de medel som beviljats av Gävle kommun för detta ändamål (300 000 kronor för 2023), får verksamheten Pippi Power, utöver sitt ordinarie uppdrag (med intern finansiering från Rädda Barnen) ett utökat uppdrag att verka som en referensgrupp för att främja nämnda ändamål. Genom en nära dialog mellan Gävle kommun, inom ramen för satsningen Stadsdelslyftet i Andersberg och Rädda Barnen kan båda parter få möjlighet att lyfta vilka frågor som referensgruppen ska behandla men där fokus ligger på frågor kopplade till samhällsutveckling, förebyggande arbete och stadsplanering. Identifierade möjliga fokusområden är utformning av allaktivitetsyta, mötesplats för alla åldrar samt möjlig uppstart av andra satsningar. Hittills har man tillsammans arbetat med frågor som rör trygg utemiljö, där barnen i referensgruppen involverades i en kartläggning och trygghetsvandring runtom i området för att identifiera platser som upplevs otrygga, där man har kunnat genomföra direkta åtgärder så som exempelvis belysning. Man har även arbetat med den nya offentliga konsten som ska tas fram och placeras ut i området, där barnen i referensgruppen har involverats i såväl framtagande av konstverk som skapande av egen konst med handledning av den konstnär som är involverad i arbetet – något som även kopplar mot Pippi-powers mål att våga ingå i nya sammanhang och miljöer.

Barns erfarenheter av rasism och diskriminering kopplat till en meningsfull fritid

Utifrån lärdomar i projektet kopplat till barns erfarenheter av rasism och diskriminering har Rädda Barnen påbörjat en intern process för att skapa förutsättningar att arbeta mer med frågan, som kan utgöra ett av hindren för barn att få tillgång till en meningsfull fritid. Den interna processen innebär att man parallellt med Rörelsesatsningens slutfas också arbetar med en ansökan för att få EU-medel som möjliggör att arbeta vidare med frågan.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Avslutande reflektion

Delaktighet

Att involvera barn i beslut som rör dem och att alltid arbeta utifrån barns delaktighet är en förutsättning för att skapa och driva trygga verksamheter för och med barn. Att arbeta med barns delaktighet ställer också krav på vuxna. Både när det gäller återkoppling till barnen men också tydligheten i syftet med varför vi vill involvera barn, vilka förväntningar barn kan ha på vuxna som driver processer och att barn får återkoppling kring vad som skett i frågan om diskuterats. Inom ramen för Rörelsesatsningen har vi på flera sätt arbetat med barns delaktighet, både i den direkta verksamheten i exempelvis DOIT men även genom workshops där barn får tycka till om frågor som på olika sätt berör dem. Återkopplingen sker därmed på olika sätt, både i den direkta och i efterhand. För barnen som deltog på workshoppen i Bergby har exempelvis återkopplingen skett via ett brev med en sammanfattning av vad vi som aktörer har gjort sedan barnen fick bidra med sina tankar kring vad som utgör hinder för en meningsfull fritid, samtidigt som det i DOIT sker kontinuerligt i samtal med de barn som medverkar. Delaktighet är en förutsättning för att skapa trygga verksamheter och nå de effekter vi önskar när det gäller barns tillgång både rörelse och en meningsfull fritid. Att föra barns röster vidare även i påverkanssyfte är därför en viktig del i projektet för att förbättra barns förutsättningar även efter projektiden.

Hinder för en meningsfull fritid

Genomgående under samtliga projektår för Rörelsesatsningen i Gävle har vi identifierat hinder för barns tillgång till en meningsfull fritid. Ett stort hinder som kontinuerligt identifierats handlar om ekonomiska förutsättningar. Det är dock viktigt att förstå att flera hinder ofta samspelar och att det är svårt att hitta lösningar genom att bara titta på en faktor. Projektet har under hela perioden fokuserat på att se helheten runtomkring ett barn och inte stanna vid just de ekonomiska förutsättningarna som ofta är lättast att identifiera. När vi har pratat med både barn och vuxna som kommer på projektets aktiviteter, både i de återkommande verksamheterna och på enstaka möten och workshops så kan vi se flera saker som ofta hänger ihop. En sådan faktor är exempelvis avstånd, något som var av stor vikt både i ytterområdena såväl om de centrala delarna av kommunen. Avstånd samspelar också med ekonomiska förutsättningar, och många påtalar vikten av att det dels finns möjlighet till aktivitet i närområdet och dels att resor till och från aktivitet inte ska kosta pengar. För de barn som bor i de yttre delarna av kommunen är också skolskjuts en avgörande faktor för möjligheten att ha en aktivitet på sin fritid. Även tryggheten spelar en avgörande roll för deltagande i aktiviteter som inte är i närområdet, utöver tillgång till exempelvis resa och trygga vuxna, så kan det också utgöra en hög tröskel att komma ny i en helt okänd gruppkonstellation. Detta var också något som lyftes av barn både i ytterområdena och i de mer centrala delarna av kommunen. Ytterligare ett hinder kan vara att vuxna runtomkring barn behöver få ökade kunskaper i både möjligheten att tillgodose en meningsfull fritid för barn, men också stöd i att skapa trygga och inkluderande verksamheter, vilket beskrivs mer i rubrikerna nedan.

Vikten av att involvera föräldrar

Genomgående under alla år som projektet varit verksamt har varit betydelsen av att föräldrar involveras för att ge barn möjlighet till en trygg och meningsfull fritid. Ofta har vi i dialog med olika aktörer fått olika perspektiv på hinder för detta. Från föreningshåll kan det exempelvis ofta finnas en önskan att föräldrar engagerar sig i

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

högre grad, samtidigt som föräldrar själva kan uppleva att de inte blir involverade trots att både barn och de vuxna själva önskar det. I projektet har vi mött vuxna och barn på flera arenor, såväl i skolan som på fritiden och i geografiska områden med olika förutsättningar runtom i kommunen. En gemensam nämnare är dessa utmaningar, och projektet har kunnat identifiera och bidra till flera lösningar. En sådan är att kontinuerlig kontakt med föräldrar, exempelvis genom fritidsverksamheten DOIT är en mycket viktig faktor att föräldrar involveras och för detta krävs ett tydligt uppdrag för aktivitetens ledare – både att bjuda in föräldrar till tillfällena i och runtomkring aktivitet så som föräldradagar och avslutningar, men också att genomgående kontakta föräldrar genom exempelvis uppföljningar och kontakt på telefon eller vid hämtning från aktivitet. I DOIT har en tydlig skillnad noterats sedan verksamhetens uppstart, då föräldrar visar ett mycket större engagemang och intresse för både verksamheten i sig och barns tillgång till en meningsfull fritid. Detta är en följd av långsiktigt relationellt arbete. En framgångsfaktor i detta har varit att kunna möta föräldrarna på ett sätt som passar dem, exempelvis genom att möta dem på ett språk som passar den enskilda för att kunna arbeta på det brobyggande sätt som projektet önskar. Detta har även varit en framgångsfaktor för att verka brobyggande mellan skola, fritid och föräldrar. En mycket viktig lärdom i detta är att det ofta inte räcker med att hänvisa en förälder till att gå in på en länk och läsa via en hemsida, utan att det dels behövs mer språkliga anpassningar (inte minst på kommunens egen hemsida), men även telefonnummer till kontaktpersoner och andra som föräldern kan komma i direkt kontakt och prata med.

Vuxna som möter barn på fritiden

En av projektets viktiga beståndsdelar har genomgående varit att erbjuda inspiration och involvera föreningar i arbetet med att ge barn en ökad tillgång till rörelse och meningsfulla fritidsaktiviteter. En viktig lärdom i projektet har varit att ta hänsyn till tiden som en avgörande faktor. Det som har blivit tydligt när vi har fått arbeta under flera år på en plats är att det går lättare att nå ut i och med att projektets aktörer blir mer etablerade i ett område och får relation till föreningar och andra aktörer samt att hitta och ta hjälp av nyckelpersoner för att nå ut. Att bygga tillit och relationer tar tid, och är en grund för samverkan och trygga verksamheter. Att ha skolan som arena har varit en viktig utgångspunkt även i samverkan med föreningar och andra aktörer som möter barn på fritiden. En genomgående aktivitet under projektåret har varit att erbjuda idrottens dag på skolor, där föreningar bjuds in för att visa upp sina verksamheter och erbjuda en aktivitetsdag. Detta har varit en insats som fyller flera funktioner; utöver att barn själva får möjlighet att prova på olika aktiviteter så lockar det också föreningar som är aktiva i barnens närområde att delta, vilket stärker möjligheten för barnen att fortsätta på aktiviteten. Det stärker också skolans samverkan med föreningslivet, vilket i sin tur stärker förutsättningarna att arbeta med helheten runtomkring barn.

Projektets fortlevnad efter projektår 3

Input från projektdeltagare

Genomgående i dialog med aktörer som på olika sätt deltagit i projektet, är just insatsernas betydelse för att få dragkraft och inspiration i arbetet med rörelse och meningsfull fritid. Flera aktörer berättar att man på något sätt kanske skulle ha jobbat med frågorna ändå, men inte i samma omfattning och att det skulle varit svårare att få samsyn på exempelvis en skola eller samverkan mellan olika föreningar. Genom att projektet har funnits så har man både kunnat rikta ett särskilt fokus på vikten av detta, men även fått tillgång till forum för inspiration och dragkraft – så som exempelvis nätverksträffar eller projektaktiviteter på skolor. Många aktörer belyser vikten av att få arbeta med en helhet kring barn, som följer med från skoldagen för att brygga över till fritiden och vidare involverar föräldrar. Det deltagare också beskriver är att projektet har utgjort en viktig röst i att sätta frågor om rörelse och meningsfull fritid på dagordningen, inte minst på den politiska agendan. För att nå upp till målen om att fler barn ska få tillgång till rörelse krävs att beslutsfattare och andra aktörer har

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

förståelsen för att förändring och att det kan ta lång tid att exempelvis introducera föräldrar i nya sammanhang som föreningsidrott kan vara. Deltagare beskriver vidare att det är viktigt att även i fortsättningen att arbeta strukturerat med frågan. Genomgående lyfter de deltagande aktörerna också vikten av uppföljning av projektets aktiviteter, långsiktighet och tryggheten i att veta att aktörerna som initierar insatsen finns kvar i arbetet.

”Vi har vetat om att aktiva barn är en friskfaktor och senaste åren har man tryckt mycket på att en meningsfull fritid ökar friskfaktorerna. Nu förstår jag mer kring vikten av att ha en strategi. Vi saknar en strategi kring barn som har familjer under försörjningsstöd. Kunna prioritera barns aktiviteter och hur kan vi göra det. Där kan vi identifiera människor som är i ekonomisk utsatthet. Viktigt att vi jobbar tillsammans”

Utdrag från en av diskussionerna på workshopen för deltagande aktörer

I Andersberg har vi under hela projektperioden kunnat bedriva lågtröskelaktiviteten DOIT. Aktörerna som på olika sätt samverkar med Rädda Barnen och RF-SISU kring DOIT belyser vikten av att verksamheten får finnas kvar; tidigare har det inte funnits tillgång till fritidsaktiviteter för barn i mellanstadieåldern i området vilket för många barn inneburit både utanförskap och ohälsa. Deltagarna belyser också vikten av att DOIT finns kvar, både som egen aktivitet för att faktiskt ge barn tillgång till fritidsaktiviteter här och nu, men även som ett sätt för barn att komma in i fritidsaktiviteter som organiseras av andra. Många barn som deltar i DOIT:s aktiviteter har ingen tidigare erfarenhet av att delta i föreningsliv och organiserade fritidsaktiviteter, vilket i sig utgör ett hinder för att etablera sig i föreningslivet. DOIT fungerar både som en egen aktivitet men även som en brygga för att öka kunskapen hos både barn och föräldrar kring föreningslivets fördelar, och att sänka trösklarna för deltagande i föreningsliv. Genom DOIT har man även kunnat identifiera ytterligare hinder för barns deltagande, så som exempelvis rasistisk diskriminering, och sprida denna kunskap och förslag på lösningar vidare till andra. Vidare trycker flera av de deltagande aktörerna på betydelsen av att konceptet DOIT, med barns deltagande, trygghet och inkludering, sprids till andra stadsdelar där förutsättningar finns.

Kontinuitet och stabilitet: avgörande faktorer för att arbeta med barns delaktighet på riktigt

En avgörande faktor för att skapa långsiktig förändring är att ha kontinuitet och långsiktighet. Utifrån erfarenheter från alla tre projektår i kombination med insamlade röster från både barn, föräldrar och andra deltagande aktörer förstår vi betydelsen av att finnas kvar och enträget fortsätta arbeta med både direkta aktiviteter och påverkansarbete kopplat till rörelseförståelse och barns tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter. Förändring och långsiktig effekt kommer när vi finns kvar, och vi ser stora skillnader i de områden där vi verkat i under en längre tid, exempelvis i Andersberg där vi bedriver DOIT. För att barn ska få tillgång till meningsfull fritid, en rättighet enligt barnkonventionen, krävs både strukturell guidning och samverkan mellan olika aktörer. Det kräver också att vi tillsammans identifierar hinder och lösningar som i sin tur kan öppna dörrar och sänka trösklar. För detta är samverkan mellan offentliga instanser och civilsamhälle en avgörande faktor. Även samverkan har varit avgörande, något som vi ser inte minst i dialog med de skolor som medverkat. Även här bygger mycket på den kunskapen vi redan inhämtat, och vi ser att skolorna önskar fortsättning och uppföljning – något som kräver långsiktighet och kontinuitet. I samtliga dialoger med medverkande aktörer har vi även fått till oss att det vi gör och kan göra i framtiden inom ramen för Rörelsesatsningen behöver fortsätta, att det har varit viktigt för de medverkande aktörerna att vara en del i ett större sammanhang där samverkan med fokus på helhetsperspektivet kring barn har varit nyckeln.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

Lärdomar

Rädda Barnen

En av de viktigaste erfarenheterna från projektet har varit att vi ser resultat när vi finns kvar. Både i Rörelsesatsningen i skolan, traumaförståelse och kunskapshöjande insatser för viktiga vuxna och i DOIT ser vi att vi uppnår resultat och gör förflyttningar över tid. Det har varit stärkande och mycket glädjande. Vi ser också att de hinder som finns för barns deltagande i fritidsaktiviteter som vi kunde identifiera redan under projektets första år finns kvar, men att kunskapen om dem ökar hos fler aktörer, och att fler engagerar sig för att hitta lösningar på frågorna. Från vår organisation har vi också sett stor behållning från samverkan med övriga aktörer i projektet, vi har ökat vår kunskap och vårt fokus på rörelseförståelse för barns välmående och vi har på nära håll följt utvecklingsarbetet i kommunen – vi har bidragit till att kommunen själva har tagit steg framåt genom att fortsätta lyfta frågan på dagordningen och uppfattat viljan att fortsätta sträva mot samma mål. Vi ser den stora behållningen av att jobba med helheten runtomkring barn och har hela tiden jobbat parallellt med att fånga upp de behov som vi uppmärksammar, exempelvis genom att söka projektmedel för att mer fokuserat jobba med föräldrastöd eller barns upplevelser av rasism och diskriminering.

En utmaning för oss är att i relation till andra aktörer få förståelse för våra förutsättningar som civilsamhällsorganisation. En förutsättning för att kunna bedriva verksamhet är att vi har resurser, finansiella och personella, och för att ha det är vi beroende av projektmedel i våra riktade insatser. Vi har under hela projekttiden arbetat för att bedriva parallella insatser för att fånga upp behov vi möter under tiden, vilket i fallet med DOIT i Andersberg har gett oss möjlighet att vara närvarande på flera olika sätt under projekttiden. Detta bidrar till att vi blir igenkända och får relation till både boende barn och föräldrar samt andra aktörer i området, vilket är avgörande för att uppnå förändring. Vi behöver i framtiden därför fokusera på mer långsiktighet i vårt arbete, och sträva mot fleråriga finansieringsmöjligheter och samarbeten – detta ger oss förtroende hos målgruppen, trygghet i våra insatser och möjligheter att jobba med barns delaktighet på riktigt och över tid.

RF-SISU Gävleborg

Innan projektet och Rörelsesatsningen nationellt startade var vår samverkan med, och kunskap om, skolan som arena begränsad till arbete med skol-if och enstaka fall av samverkan mellan skola och förening. Utifrån detta har hela projekttiden varit en lärande resa där vi gått från att mestadels arbeta med barn som redan hittat till idrotten till att möta och arbeta med alla barn. Kontinuitet och långsiktighet är viktiga ingredienser när man vill skapa bestående förändring vilket projektet bekräftat, riktig förändring tar tid. Detta gör oss ödmjuka men bestämda inför framtiden i att vi fortsatt vill arbeta med långsiktighet och tålmod tillsammans med andra som delar vår syn på förändringsarbete.

Vi har under projekttiden lärt oss hur vår ordinarie verksamhet kan utformas för att bidra till en meningsfull fritid för alla barn där vi tidigare skapat störst förändring för barn redan medlemmar inom föreningslivet och inom idrotten. Detta har inte varit en enkel ekvation att lösa då vi finns till för länets idrottsföreningar och vårt stöd därmed skall riktas till våra idrottsföreningar. Ett exempel på detta arbete är det ekonomiska stöd som beskrivs under eget avsnitt, Barn- och Ungdomspotten, där vi med hjälp av projektets erfarenheter utformat paket som fått föreningar att genomföra satsningar som kommer fler barn till nytta och som bidrar till arbetet med att inkludera fler inom idrotten.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

En annan lärdom som blev tydlig på den workshop som genomfördes angående projektets framtid var betydelsen av *Idrottens dag* och de nätverksträffar som löpande arrangerats för skolorna i satsningen. Den feedback som kom under denna workshop blev ett kvitto på två utav sakerna i satsningen som skolorna upplever som viktiga och givande. Just den feedbacken blir extra viktig då *Idrottens dag* är ett arrangemang där vi lagt, och lägger, stora personella resurser inför, under och efter vilket gör att vi behöver vara säkra på att det är givande vilket samtliga skolor underströk. När det kommer till nätverksträffarna lyfte skolorna och pedagoger från rörelseteamen vikten av att få inspiration under dessa träffar samt att få finnas i ett sammanhang med andra skolor för att utbyta erfarenheter. Den kunskapen stärker oss och vår vilja att fortsatt arbeta med att utveckla de träffarna. Det framkom även under denna workshop att skolorna som varit med längre i satsningen insett att satsningen är en given del i skolans trygghetsarbete. Även om vi haft den förhoppningen så har det inte varit självklart för oss att skolorna skulle se på satsningen på det viset vilket blev en glädjande bekräftelse.

Vidare blev det tydligt att skolorna fått en förståelse för- och kunskap om *Rörelseförståelse* som begrepp och synsätt, samma resa har vi också gjort internt. Här tror vi att just förhållningssättet *Rörelseförståelse* har en stor utvecklingspotential när det kommer till allt arbete som görs under paraplyet folkhälsa. Det skulle kunna vara ett verktyg som stärker samverkan och ger en gemensam "lins" att använda för att öka fysisk aktivitet oavsett vilken förvaltning eller verksamhet man tittar på.

En annan lärdom är vikten av att hitta rätt ingång till skolorna, här har kommunens roll varit viktig och i vissa fall helt avgörande för att satsningen har kunnat starta på vissa skolor. För att få med skolor i satsningen behöver man på vissa håll först ge en kunskap och visa varför projektet varit, och är, viktigt men för att lyckas med detta måste man först bli inbjuden och få utrymme i en annars fullspäckad agenda, något kommunen gett oss förutsättningar till.

Likt Rädde Barnen så är vår verklighet något annorlunda än för offentliga eller kommersiella organisationer vilket skapar utmaningar ibland när det kommer satsningar och projekt som inte ryms inom vårt basuppdrag. För allt vi gör utöver ordinarie uppdrag behöver vi extra resurser, både i form av personella och ekonomiska, vilket innebär att vi behöver extern finansiering. Här är en lärdom för oss själva att säkra upp en flerårig finansiering i satsningar där vi vet att satsningens förändringsarbete kräver långsiktighet. Korta satsningar inom vårt område kan ge barn och unga förhoppningar som sen tas ifrån dem vilket understryker vikten av långsiktighet.

Gävle kommun

Projektets tredje år har som tidigare år inneburit viss personalomsättning och här har det varit glädjande att se att upparbetade uppdragsplaner, arbetsformer och insatser underlättade övergången rejält. Året har också inneburit en process för att med större framförhållning klargöra vad som händer efter projektår 3. Samtliga parter bedömer det som nödvändigt att få till en mer långsiktig satsning än ett-årsplaner utifrån de utmaningar som finns beskrivet i samtliga rapporter. Genomförda workshops och lärandeseminarium har bekräftat att projektets målsättningar om ökad rörelse med ett tydligt fokus på inkludering och trygghet är efterfrågat och fyller en viktig funktion.

Rörelsesatsningen i Gävle Kommun

BILAGA 1 – Uppdragsplan projektår 3

BILAGA 2 och 3 – Anteckningar från workshops